C/2025/211

8.1.2025.

STATUT
ERIC-a ZA CHERENKOV TELESCOPE ARRAY OBSERVATORY
(CTAO ERIC)

(C/2025/211)

SADRŽAJ

Stranica

PREAMBULA 3

POGLAVLJE 1.:
KLJUČNI ELEMENTI 4

Članak 1.: Naziv i sjedište 4

Članak 2.: Zadaće i aktivnosti 4

Članak 3.: Pristup CTAO-u 5

Članak 4.: Znanstvena evaluacija 5

Članak 5.: Diseminacija rezultata istraživanja 5

Članak 6.: Prava intelektualnog vlasništva 6

Članak 7.: Zapošljavanje 6

Članak 8.: Nabava 6

Članak 9.: Trajanje 7

Članak 10.: Likvidacija 7

Članak 11.: Raspuštanje CTAO ERIC-a ili ukidanje njegovih poreznih povlastica 7

Članak 12.: Sustav odgovornosti i osiguranje 7

POGLAVLJE 2.:
ČLANSTVO, STATUS PROMATRAČA, STRATEŠKO PARTNERSTVO 7

Članak 13.: Članstvo, status promatrača i subjekt koji zastupa 7

Članak 14.: Primanje članova i promatrača 8

Članak 15.: Strateško partnerstvo 9

Članak 16.: Istupanje člana ili promatrača / prestanak članstva ili statusa promatrača 9

POGLAVLJE 3.:
PRAVA I OBVEZE ČLANOVA I PROMATRAČA 10

Članak 17.: Prava i obveze članova 10

Članak 18.: Prava i obveze promatrača 11

POGLAVLJE 4.:
NAČELA IZGRADNJE, RADA I FINANCIRANJA 11

Članak 19.: Izgradnja 11

Članak 20.: Poboljšanje opservatorija 12

Članak 21.: Troškovi izgradnje 12

Članak 22.: Rad i operativni troškovi 12

Članak 23.: Stavljanje izvan pogona i troškovi stavljanja izvan pogona 13

POGLAVLJE 5.:
UPRAVLJANJE 13

Članak 24.: Tijela CTAO ERIC-a 13

Članak 25.: Vijeće 13

Članak 26.: Glavni direktor 15

Članak 27.: Administrativni i financijski odbor 15

Članak 28.: Znanstveni i tehnički savjetodavni odbor 16

POGLAVLJE 6.:
FINANCIJSKA PITANJA 16

Članak 29.: Sredstva 16

Članak 30.: Financijska godina 16

Članak 31.: Revizija i financijska pravila 16

Članak 32.: Oslobođenje od poreza i trošarina 17

POGLAVLJE 7.:
OSTALE POLITIKE 17

Članak 33.: Politika postupanja s podacima 17

Članak 34.: Politika o sporazumima s trećim stranama 18

POGLAVLJE 8.:
IZVJEŠĆIVANJE KOMISIJE 18

Članak 35.: Izvješćivanje Komisije 18

POGLAVLJE 9.:
MJERODAVNO PRAVO, POVLASTICE I IMUNITETI, SPOROVI, ODREDBE O OSNIVANJU 18

Članak 36.: Mjerodavno pravo, povlastice i imuniteti 18

Članak 37.: Sporovi 18

Članak 38.: Dostupnost Statuta 19

Članak 39.: Odredbe o osnivanju 19

POGLAVLJE 10.
MJESTA RADA I RADNI JEZIK 19

Članak 40.: Mjesta rada i radni jezik 19

POGLAVLJE 11.:
PRILOZI 19

Članak 41.: Prilozi 19

PREAMBULA

Republika Austrija

Češka Republika

Francuska Republika

Savezna Republika Njemačka

Talijanska Republika

Republika Poljska

Republika Slovenija

Kraljevina Španjolska

Europska organizacija za astronomska istraživanja u južnoj hemisferi (ESO)

dalje u tekstu „članovi osnivači”,

i

Švicarska Konfederacija

dalje u tekstu „promatrač osnivač”,

UVIĐAJUĆI da će istraživanje koje je omogućio Cherenkov Telescope Array Observatory, dalje u tekstu CTAO, biti od velike važnosti u mnogim različitim područjima astronomije, astrofizike i temeljne znanosti, što će koristiti društvu jer će olakšati stjecanje znanja o svemiru;

ŽELEĆI dodatno ojačati poziciju u svijetu koju Europa i članovi osnivači imaju u području istraživanja te intenzivirati znanstvenu suradnju interdisciplinarno i preko nacionalnih granica;

S OBZIROM NA TO da je Europski strateški forum za istraživačke infrastrukture (ESFRI) uključio Cherenkov Telescope Array u svoj plan iz 2008. i da je Cherenkov Telescope Array postao „ESFRI Landmark” 2018.;

NADOVEZUJUĆI SE na postojeći Cherenkov Telescope Observatory gGmbH, sredstva koja su osigurali njegovi članovi i Memorandum o razumijevanju o namjeri sudjelovanja u izgradnji i radu CTA-a;

S OBZIROM NA TO da su sudjelovanje u CTAO-u i doprinos CTAO-u mogući u svojstvu člana ili promatrača CTAO ERIC-a (članak 13.), strateškog partnera na temelju sporazuma o strateškom partnerstvu (članak 15.) ili treće strane na temelju posebnog sporazuma (članak 34.);

NADOVEZUJUĆI SE na sporazume o smještaju koje je sklopio postojeći Cherenkov Telescope Observatory gGmbH i

— Istituto Nazionale di Astrofisica (INAF) za sjedište u Bologni u Italiji,

— Deutsches Elektronen-Synchrotron DESY za Science Data Management Center (SDMC) u Zeuthenu u Njemačkoj,

— Instituto de Astrofísica de Canarias (IAC) za sjeverni niz teleskopa smješten u Observatorio del Roque de Los Muchachos u La Palmi u Španjolskoj,

— Europska organizacija za astronomska istraživanja u južnoj hemisferi (ESO) za južni niz teleskopa smješten u opservatoriju La Silla Paranal u Čileu;

POZIVAJUĆI SE na odluku Vijeća ESO-a dokumentiranu u ESO/Cou-2114 conf. rev. 2 od 18. lipnja 2024. o konkretnim razlozima za prihvaćanje nadležnosti Suda Europske unije kako je navedeno u članku 15. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 723/2009 o pravnom okviru Zajednice za Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC);

UVIĐAJUĆI da je izgradnja CTAO-a ključan element u europskom radu na razvoju zemaljskih opservatorija sljedeće generacije za zemaljsku gama-astronomiju pri vrlo visokim energijama te da će CTAO biti otvoren svjetskim zajednicama astrofizike i fizike astročestica kao izvor podataka iz jedinstvenih astronomskih promatranja gama-zraka vrlo visoke energije;

NAGLAŠAVAJUĆI DA će CTAO ERIC biti jedan od prvih međuvladinih pothvata posebno posvećenih fizici astročestica;

S OBZIROM NA TO da će CTAO, u skladu sa svojom transdisciplinarnom prirodom, ojačati veze između zajednica fizike čestica i astrofizike, čime će se omogućiti disruptivna znanstvena otkrića, te da će CTAO zajedno s drugim novim objektima pokretati novo područje *multimessenger* astronomije koje će biti sastavni dio znanosti u 21. stoljeću;

OČEKUJUĆI sudjelovanje drugih država u aktivnostima koje se poduzimaju na temelju ovog Statuta;

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

POGLAVLJE 1.

KLJUČNI ELEMENTI

Članak 1.

Naziv i sjedište

1. Osniva se europska istraživačka infrastruktura pod nazivom Cherenkov Telescope Array Observatory (CTAO).

2. CTAO ima pravni oblik konzorcija europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC), osniva se u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 723/2009 i nosi naziv ERIC za Cherenkov Telescope Array Observatory (CTAO ERIC).

3. CTAO ERIC ima svoje statutarno sjedište i središnji ured u Bologni u Italiji.

Članak 2.

Zadaće i aktivnosti

1. Zadaća je CTAO ERIC-a izgradnja opservatorija za zemaljsku gama-astronomiju kako je opisano u „Znanstveno-tehničkom opisu CTAO-a” (alfa konfiguracija) te daljnji rad, nadogradnja i stavljanje izvan pogona tog opservatorija. Troškovi gradnje specificirani su u troškovniku CTAO-a.

2. CTAO ERIC među ostalima obavlja sljedeće aktivnosti:

(a) pridonosi vrhunskim istraživanjima, tehnološkom razvoju, inovacijama i odgovara na društvene izazove, čime se stvara dodana vrijednost u razvoju europskog istraživačkog prostora (ERA) i šire;

(b) osigurava potpunu iskorištenost CTAO-a i njegova sklopa instrumenata u znanstvene svrhe;

(c) daje pristup korisnicima u skladu s politikom pristupa kako navedenom u članku 3.;

(d) pomaže u diseminaciji rezultata znanstvenih istraživanja;

(e) optimalno koristi resurse, znanje i iskustvo; i

(f) poduzima sve druge potrebne mjere povezane sa stavcima od (a) do (e).

3. CTAO ERIC svoju glavnu zadaću obavlja na negospodarskoj osnovi. Međutim, on može obavljati ograničene gospodarske aktivnosti pod uvjetom da su blisko povezane s njegovom glavnom zadaćom te da ne ugrožavaju njezino ispunjavanje. CTAO ERIC odvojeno evidentira troškove i prihode od svojih gospodarskih aktivnosti i za njih naplaćuje tržišne cijene ili, ako ih nije moguće utvrditi, cijene koje pokrivaju ukupne troškove plus razumnu maržu.

Članak 3.

Politika pristupa za korisnike CTAO-a

1. CTAO ERIC će europskim i međunarodnim istraživačima (korisnicima) omogućiti učinkovit pristup na temelju znanstvenih zasluga, tehničke izvedivosti i/ili drugih odgovarajućih kriterija relevantnih za njegov cilj. Ograničeno vrijeme promatranja stavlja se na raspolaganje za znanstveno utemeljene prijedloge istraživača koji ne pripadaju članu, strateškom partneru, trećoj osobi ili promatraču, dalje u tekstu „drugi korisnici", pod posebnim uvjetima pristupa koje odredi Vijeće.

2. Pristup CTAO-u može biti u obliku pristupa vremenu promatranja CTAO-a ili u obliku pristupa arhivskim podatkovnim proizvodima CTAO-a (članak 33.). Pojedinosti o pristupu utvrđuju se u politici pristupa koju donosi Vijeće (članak 25. stavak 13. točka (j)), kojom se definiraju različite vrste prijedloga i pruža odgovarajuća razina mogućnosti za velike naslijeđene programe (ključni znanstveni projekti).

3. Glavni direktor odgovoran je za raspodjelu vremena organiziranjem i upravljanjem postupkom stručnog ocjenjivanja tijekom kojeg se ocjenjuju znanstvena izvrsnost i izvedivost prijedloga. Postupci i kriteriji vrednovanja objavljuju se na internetskim stranicama CTAO ERIC-a. Glavni direktor svake godine izvješćuje Vijeće o raspodjeli vremena.

4. Korisničko vrijeme označava vrijeme promatranja preostalo nakon što se uzme u obzir zajamčeno vrijeme promatranja koje proizlazi iz ugovornih obveza CTAO ERIC-a. Korisničko vrijeme bit će podijeljeno na otvoreno vrijeme za standardne prijedloge i vrijeme za ključne znanstvene projekte za velike naslijeđene programe, vrijeme promatranja za druge korisnike iz međunarodne zajednice i diskrecijsko vrijeme za glavnog direktora. Definicije su navedene u znanstveno-tehničkom opisu CTAO-a.

5. Ostali korisnici doprinose operativnim troškovima povezanima s njihovim korištenjem CTAO-a, kako je definirano u politici pristupa i odgovarajućim sporazumima o partnerstvu.

6. Odredba članka 3. stavka 5. ne primjenjuje se na raspodjelu vremena o kojoj CTAO ERIC odlučuje na temelju posebnih sporazuma (npr. sporazumi o smještaju).

Članak 4.

Znanstvena evaluacija

Znanstvene i tehničke aktivnosti CTAO ERIC-a svake godine ocjenjuje Znanstveni i tehnički savjetodavni odbor (članak 28.). Pojedinosti se definiraju u politici znanstvene evaluacije koju donosi Vijeće (članak 25. stavak 13. točka (k)).

Članak 5.

Diseminacija rezultata istraživanja

1. CTAO ERIC olakšava istraživanje i u pravilu potiče otvoreni pristup istraživačkim podacima. Neovisno o tom načelu CTAO ERIC promiče visokokvalitetno istraživanje i podržava kulturu „najbolje prakse" kroz aktivnosti osposobljavanja.

2. CTAO ERIC od korisnika traži da objavljuju rezultate svojih istraživanja i osiguraju im pristup putem CTAO ERIC-a.

3. CTAO ERIC donosi vlastitu politiku diseminacije (članak 25. stavak 13. točka (l)). Politika diseminacije uključuje opis pojedinih ciljnih skupina, a CTAO ERIC koristi više kanala da do njih dopre, npr. internetske portale, biltene, radionice, sudjelovanje na konferencijama i članke u časopisima i dnevnim novinama.

Članak 6.

Prava intelektualnog vlasništva

1. Pojam „intelektualno vlasništvo” tumači se u skladu s člankom 2. Konvencije o osnivanju Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo, koja je potpisana 14. srpnja 1967.

2. CTAO ERIC donosi vlastitu politiku prava intelektualnog vlasništva (članak 25. stavak 13. točka (m)).

3. CTAO ERIC je vlasnik cjelokupnog intelektualnog vlasništva koje proizlazi iz njegovih aktivnosti u skladu s ovim Statutom, uključujući, ali ne samo, intelektualno vlasništvo koje je proizvelo osoblje CTAO ERIC-a, osim ako je obuhvaćeno zasebnim ugovornim sporazumima ili ako je u obveznom zakonodavstvu ili ovom Statutu navedeno drukčije.

4. Postojeće intelektualno vlasništvo članova ili subjekata koji ih zastupaju ostaje njihovo vlasništvo. Prema potrebi će se CTAO ERIC-u dodijeliti odgovarajuće licence na temelju posebnih sporazuma.

Članak 7.

Zapošljavanje

1. CTAO ERIC je poslodavac koji primjenjuje politiku jednakih mogućnosti. Na ugovore o radu CTAO ERIC-a primjenjuju se zakoni zemlje ili područja zaposlenja osoblja.

2. Podložno zahtjevima nacionalnog zakonodavstva svaki član u okviru svoje nadležnosti nastoji olakšati kretanje i boravak državljana zemalja članova, promatrača i strateških partnera koji su uključeni u zadaće CTAO ERIC-a i njihovih članova obitelji.

3. Postupci odabira za radna mjesta u CTAO ERIC-u moraju biti transparentni, nediskriminirajući i u skladu s načelima jednakih mogućnosti. Pronalaženje i zapošljavanje osoblja ne smiju biti diskriminirajući.

4. CTAO ERIC potiče imenovanje institucionaliziranog predstavnika zaposlenika.

Članak 8.

Nabava

1. CTAO ERIC odnosi se prema natjecateljima i ponuditeljima jednako i bez diskriminacije, bez obzira na to imaju li sjedište u Europskoj uniji. Detaljna pravila o postupcima i kriterijima nabave utvrđuju se u politici nabave koju donosi Vijeće (članak 25. stavak 12. točka (i)). U politici nabave moraju se poštovati načela transparentnosti, tržišnog natjecanja, proporcionalnosti, uzajamnog priznavanja, jednakog postupanja, nediskriminacije i održivosti.

2. Nabava koju provode članovi, promatrači, strateški partneri i treće strane za potrebe aktivnosti CTAO ERIC-a provodi se uzimajući u obzir potrebe CTAO ERIC-a, tehničke uvjete i specifikacije koje izdaju nadležna tijela.

3. U skladu s politikom nabave njezine se odredbe ne primjenjuju na nabave koje CTAO ERIC provodi korištenjem sredstava koja se usmjeravaju preko CTAO ERIC-a u skladu s člankom 21. stavkom 4. ovog Statuta. U tim se slučajevima umjesto politike nabave primjenjuju osnovna načela za doprinose u naravi za CTAO ERIC i okvir doprinosa u naravi (Prilog B).

Članak 9.

Trajanje

CTAO ERIC osniva se na neodređeno vrijeme.

Članak 10.

Likvidacija

1. O likvidaciji CTAO ERIC-a odlučuje Vijeće u skladu s člankom 25. stavkom 13. točkom (h).

2. CTAO ERIC obavješćuje Komisiju o odluci o svojoj likvidaciji bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od deset dana od donošenja te odluke.

3. CTAO ERIC obavješćuje Komisiju o završetku postupka likvidacije bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od deset dana od završetka tog postupka.

4. CTAO ERIC prestaje postojati na dan kad Komisija objavi odgovarajuću obavijest u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 11.

Raspuštanje CTAO ERIC-a ili ukidanje njegovih poreznih povlastica

1. Nakon raspuštanja CTAO ERIC-a ili ukidanja njegovih poreznih povlastica i olakšica članovi ne dobivaju ništa više od svojih plaćenih novčanih doprinosa i stvarne vrijednosti svojih doprinosa u naravi.

2. Nakon raspuštanja CTAO ERIC-a ili ukidanja njegovih poreznih povlastica i olakšica imovina CTAO ERIC-a koja premašuje uplaćene novčane doprinose i stvarnu vrijednost doprinosa u naravi prenosi se na drugi javni pravni subjekt ili drugo porezno povlašteno društvo ili na drugi pravni subjekt koji ima ciljeve promicanja znanosti i istraživanja slične onima CTAO ERIC-a.

Članak 12.

Sustav odgovornosti i osiguranje

1. CTAO ERIC odgovoran je za svoje dugove.

2. Članovi nisu solidarno odgovorni za dugove CTAO ERIC-a. Financijska odgovornost članova za dugove CTAO ERIC-a ograničena je na njihov godišnji doprinos.

3. CTAO ERIC sklapa odgovarajuće osiguranje za pokriće specifičnih rizika povezanih s izgradnjom i radom CTAO-a.

POGLAVLJE 2.

ČLANSTVO, STATUS PROMATRAČA, STRATEŠKO PARTNERSTVO

Članak 13.

Članstvo, status promatrača i subjekt koji zastupa

1. Sljedeći subjekti mogu postati članovi CTAO-ERIC-a ili promatrači bez prava glasa:

(a) države članice Europske unije;

(b) pridružene zemlje, kako je navedeno u Uredbi br. 723/2009 (Uredba o ERIC-u);

(c) treće zemlje osim pridruženih zemalja;

(d) međuvladine organizacije.

Uvjeti za primanje članova i promatrača navedeni su u članku 14.

2. Članstvo u CTAO ERIC-u mora uključivati najmanje jednu državu članicu EU-a i dvije druge zemlje koje su ili države članice EU-a ili pridružene zemlje.

3. Države članice EU-a i pridružene zemlje zajedno imaju većinu glasačkih prava u Vijeću.

4. Člana ili promatrača može zastupati jedan ili više javnih subjekata, uključujući regije ili subjekte iz privatnog sektora koji pružaju javne usluge, a koje taj član ili promatrač sam bira i imenuje u skladu s vlastitim pravilima i postupcima.

5. Članovi i promatrači CTAO ERIC-a te subjekti koji ih zastupaju navedeni su u Prilogu D, koji ažurira predsjednik Vijeća.

Članak 14.

Primanje članova i promatrača

1. Uvjeti za primanje novih članova:

(a) za primanje novih članova potrebno je odobrenje Vijeća (članak 25. stavak 12. točka (d));

(b) podnositelji zahtjeva pisani zahtjev dostavljaju predsjedniku Vijeća;

(c) u zahtjevu se opisuje kako će podnositelj zahtjeva doprinijeti zadaćama i aktivnostima CTAO ERIC-a te kako će ispuniti svoje obveze;

(d) za nove članove primljene u CTAO ERIC u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu Provedbene odluke Komisije o osnivanju CTAO ERIC-a vrijede isti uvjeti kao i za članove osnivače;

(e) novi članovi koji pristupe CTAO ERIC-u nakon razdoblja opisanog u točki (d) doprinose troškovima izgradnje koje utvrđuje Vijeće;

(f) za nove članove koji mu pristupe nakon završetka faze izgradnje (članak 19.) Vijeće uz doprinos za operativne troškove predviđa i poseban doprinos za kapitalna ulaganja.

2. Subjekti iz članka 13. stavka 1. koji žele pridonijeti CTAO ERIC-u, ali mu još nisu u mogućnosti pristupiti u svojstvu članova, mogu od Vijeća zatražiti status promatrača. Uvjeti za primanje promatrača:

(a) Vijeće mora odobriti primanje promatrača;

(b) promatrači se primaju na razdoblje od tri godine; u iznimnim slučajevima Vijeće može produljiti razdoblje statusa promatrača;

(c) podnositelji zahtjeva pisani zahtjev dostavljaju predsjedniku Vijeća.

3. Subjekti iz članka 13. stavka 1. koji pristupaju CTAO ERIC-u u statusu promatrača od njegova osnivanja i obvezuju se pridonositi njegovoj izgradnji definirani su kao promatrači osnivači i navedeni su u preambuli ovog Statuta.

4. Promatrači osnivači mogu zadržati svoj status promatrača u razdoblju od tri godine od osnivanja CTAO ERIC-a; u iznimnim slučajevima Vijeće može produljiti razdoblje statusa promatrača.

Članak 15.

Strateško partnerstvo

1. CTAO ERIC može, ako to odobri Vijeće, sklapati sporazume o strateškom partnerstvu s državama koje nisu članice EU-a ili međuvladinim organizacijama.

2. Doprinosi strateških partnera u skladu sa sporazumima o strateškom partnerstvu bilježe se zasebno u godišnjem proračunu CTAO ERIC-a.

3. Doprinosi partnera koji potpišu izjavu o preuzimanju obveze da postanu strateški partneri i sudjeluju u izgradnji CTAO ERIC-a od njegova osnivanja navedeni su u Prilogu A.

4. Strateški partneri imaju ista prava i obveze kao i članovi kako je navedeno u člancima 16. i 17., osim prava glasa u Vijeću.

5. CTAO ERIC poziva predstavnike strateških partnera da prisustvuju sastancima Vijeća i iznesu svoje stajalište o svim pitanjima o kojima se glasa u Vijeću prije nego što daju svoj glas. Prije svakog glasanja u Vijeću u vezi s odlukom koja utječe na njihove doprinose provodi se savjetovanje sa strateškim partnerima.

6. Strateške partnere može zastupati jedan ili više javnih subjekata, uključujući regije ili subjekte iz privatnog sektora koji pružaju javne usluge, a koje taj član ili promatrač sam bira i imenuje u skladu s vlastitim pravilima i postupcima.

7. Predstavnici strateških partnera mogu biti pozvani da sudjeluju u radu drugih odbora CTAO ERIC-a u skladu s poslovnikom svakog odbora.

8. Vijeće donosi politiku kojom se utvrđuju uvjeti sporazumâ o strateškom partnerstvu, članak 25. stavak 13. točka (n).

Članak 16.

Istupanje člana ili promatrača / prestanak članstva ili statusa promatrača

1. Istupanje članova može stupiti na snagu najranije na kraju faze izgradnje ili deset godina nakon stupanja na snagu ovog Statuta. Član može istupiti iz CTAO ERIC-a na kraju financijske godine, nakon što Vijeću uputi pisanu obavijest tri godine prije istupanja.

2. Promatrači mogu istupiti na kraju financijske godine, nakon što Vijeću upute pisanu obavijest šest mjeseci prije istupanja.

3. Vijeće odlučuje o uvjetima i učincima istupanja člana iz CTAO ERIC-a, a posebno o njegovu udjelu u troškovima stavljanja CTAO-a izvan pogona (članak 23. stavak 4.).

4. Vijeće ima ovlast otkazati članstvo člana ili status promatrača ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) član ili promatrač ozbiljno krši jednu ili više obveza iz ovog Statuta;

(b) član ili promatrač nije to kršenje ispravio u roku od šest mjeseci od primitka pisane obavijesti o kršenju.

(c) Prije nego što Vijeće odluči otkazati članstvo ili status promatrača, član ili promatrač ima priliku iznijeti svoje stajalište Vijeću.

5. Ne dovodeći u pitanje članak 16. stavke 1. i 3. članovi i promatrači koji su pridružene zemlje, treće zemlje osim pridruženih zemalja, ili međuvladine organizacije, mogu istupiti iz CTAO ERIC-a nakon izmjena Uredbe Vijeća (EZ) br. 723/2009 koje bi bitno utjecale na njihova prava i obveze prema CTAO ERIC-u. Takve se promjene smatraju značajnima ako podrazumijevaju povećanje naknada (uključujući godišnje doprinose ili troškove stavljanja izvan pogona), mijenjanje glasačkih prava, nametanje zahtjeva suprotnih primjenjivim zakonima u skladu s člankom 36. ovog Statuta, oduzimanje prava na zastupljenost u Vijeću ili drugim odborima ili mijenjanje njihovih prava povezanih sa zastupanjem ili korištenjem objekta. O obvezama i učincima istupanja iz CTAO ERIC-a, uključujući udio člana ili promatrača koji istupa u troškovima stavljanja CTAO-a izvan pogona, prvo se odlučuje u skladu s člankom 16. stavkom 3. na temelju jednoglasnog glasanja Vijeća CTAO ERIC-a. Neovisno o članku 16. stavku 1. predmetni član ili promatrač (u roku od šest mjeseci od relevantne izmjene uredaba o ERIC-u) najmanje tri mjeseca unaprijed obavješćuje Vijeće o svojem istupanju, koje stupa na snagu u bilo kojem trenutku nakon završetka faze izgradnje ili deset godina nakon stupanja na snagu ovog Statuta.

POGLAVLJE 3.

PRAVA I OBVEZE ČLANOVA I PROMATRAČA

Članak 17.

Prava i obveze članova

1. Prava članova obuhvaćaju:

(a) pristup članova njihove znanstvene zajednice CTAO-u pod uvjetima navedenima u članku 3.;

(b) pravo na sudjelovanje i glasanje na sastancima Vijeća. Međutim, član nema pravo glasovanja u pitanjima koja se odnose na otkazivanje njegova članstva.

2. Svaki član:

(a) podmiruje godišnje doprinose u skladu s člankom 21. i člankom 22. stavkom 3.;

(b) promiče donošenje relevantnih standarda;

(c) osigurava potrebnu tehničku infrastrukturu za omogućavanje pristupa;

(d) promiče korištenje usluga među istraživačima u svojoj zemlji i prikuplja povratne informacije i zahtjeve korisnika;

(e) olakšava integraciju u nacionalnu i drugu relevantnu infrastrukturu.

3. Članovi osnivači daju sljedeće doprinose u gotovini ili u naravi u cijenama iz 2021. za pokrivanje troškova izgradnje (članak 2. stavak 1. i članak 21. stavak 1.):

Republika Austrija	2,375 + 0,625 ([1]) milijuna EUR
Češka Republika	5,009 + 1,696 milijuna EUR
Francuska Republika	58,476 + 1,609 milijuna EUR
Savezna Republika Njemačka	88,324 + 8,440 milijuna EUR
Talijanska Republika	64,750 + 4,681 milijuna EUR
Republika Poljska	16,578 + 0 milijuna EUR
Republika Slovenija	0,507 + 0,209 milijuna EUR
Kraljevina Španjolska	47,143 + 1,350 milijuna EUR

([1]) *„+XX" su obračunani doprinosi CTAO gGmbH-u kao troškovi prije izgradnje, članak 21. stavak 2. točka (a).*

ESO će dati svoj doprinos stavljanjem na raspolaganje zemljišta za CTAO i osiguravanjem korištenja, prava i usluga navedenih u Sporazumu o izgradnji, stavljanju u pogon i radu CTAO-a na lokaciji Paranal ESO-ova opservatorija La Silla Paranal u Čileu potpisanom 19. prosinca 2018.

4. Svi ostali doprinosi izgradnji CTAO-a koji dolaze od promatrača osnivača, strateških partnera i trećih strana, koji su imenovanoj državi domaćinu najavili svoju čvrstu namjeru da doprinesu izgradnji CTAO-a prije njegova osnivanja, navedeni su u Prilogu A i ostvaruju se izravnim ugovornim aranžmanima s CTAO ERIC-om nakon njegova osnivanja.

5. Osim doprinosa iz članka 17. stavka 3. i izvan troškovnika, sljedeći članovi kao premiju domaćina besplatno osiguravaju:

(a) Savezna Republika Njemačka: smještaj SDMC-a;

(b) Talijanska Republika: smještaj sjedišta CTAO-a;

(c) Kraljevina Španjolska: smještaj sjevernog niza teleskopa.

Ključni elementi i uvjeti premija domaćina opisani su u Prilogu A.

Članak 18.

Prava i obveze promatrača

1. Prava promatrača obuhvaćaju:

(a) pravo na sudjelovanje u Vijeću i Administrativnom i financijskom odboru bez prava glasa;

(b) sudjelovanje u određenim aktivnostima CTAO ERIC-a koje odredi Vijeće.

2. Promatrači osnivači kako su definirani u članku 14. stavku 3. imaju ista prava i obveze kao promatrači kako je navedeno u članku 18. stavku 1.

3. Očekivani doprinosi promatrača osnivača za izgradnju CTAO-a navedeni su u Prilogu A.

4. Svaki promatrač osnivač i svaki promatrač daju godišnji doprinos godišnjem proračunu CTAO ERIC-a nakon završetka faze izgradnje (operativna faza), kako je utvrđeno u Prilogu C.

POGLAVLJE 4.

NAČELA IZGRADNJE, RADA I FINANCIRANJA

Članak 19.

Izgradnja

1. Tijekom faze izgradnje CTAO ERIC gradi i stavlja CTAO u pogon kako je opisano u dokumentu o strategijama i taktikama (Prilog A). Može provoditi i rane znanstvene aktivnosti koristeći dijelove opreme CTAO-a koji su već u upotrebi. Faza izgradnje završava na datum koji odredi Vijeće u skladu s člankom 25. stavkom 12. točkom (f).

2. Vijeće najmanje jednom godišnje preispituje stvarne i predviđene troškove izgradnje. Ako u bilo kojem trenutku i iz bilo kojeg razloga smatra da je dovršetak CTAO-a ugrožen, Vijeće na prijedlog glavnog direktora odlučuje o mjerama ublažavanja.

Članak 20.

Poboljšanje opservatorija

1. Očekuje se da će se u skladu s dokumentom o strategijama i taktikama utvrditi doprinosi članova, promatrača, strateških partnera ili trećih osoba CTAO ERIC-u koji premašuju doprinose iz članka 17. radi poboljšanja CTAO-a.

Članak 21.

Troškovi izgradnje

1. Procijenjeni troškovi izgradnje specificirani su u troškovniku CTAO-a od 22. lipnja 2021., koji obuhvaća ukupne troškove u cijenama iz 2021. Taj je troškovnik referentni dokument za novčane doprinose članova i doprinose u naravi.

Troškovi izgradnje do dovršetka CTAO-a ne smiju premašiti

351 319 000 EUR u cijenama iz 2021.

Vijeće može jednoglasno odobriti izmjenu tih troškova (članak 25. stavak 12. točka (a)).

2. Troškovi izgradnje zbroj su:

(a) obračunatih doprinosa za CTAO gGmbH njegovih dioničara, dalje u tekstu „troškovi prije izgradnje”;

(b) ukupnih rashoda CTAO ERIC-a u fazi izgradnje;

(c) troškovne vrijednosti svih dijelova opreme koji se koriste kao doprinosi u naravi.

3. Doprinose za troškove izgradnje mogu dati članovi, strateški partneri i promatrači u obliku novčanih doprinosa ili doprinosa u naravi kako je opisano u Osnovnim načelima za doprinose u naravi za CTAO ERIC (Prilog B). Vijeće odlučuje o dodjeli doprinosa u naravi (članak 25. stavak 13. točka (e)).

4. U pravilu članovi CTAO ERIC-u daju doprinose u naravi. Član može od CTAO ERIC-a zatražiti da u njegovo ime u tu svrhu iskoristi potrebna sredstva (namjenska gotovina). U tom slučaju član CTAO ERIC-u pravodobno stavlja na raspolaganje potrebna financijska sredstva.

5. Članovi CTAO ERIC-u daju novčane doprinose u skladu s jasno dogovorenim profilima plaćanja. Profili plaćanja trebali bi što bolje odgovarati profilu rashoda CTAO ERIC-a. Tablica u kojoj su prikazane procijenjene godišnje stope izdataka tijekom faze izgradnje uključena je u troškovnik.

Članak 22.

Rad i operativni troškovi

1. Nakon dovršetka izgradnje CTAO-a CTAO ERIC upravlja opservatorijem i provodi program istraživanja i razvoja radi njegova daljnjeg održivog razvoja.

2. Rad CTAO-a financira se iz godišnjeg proračuna CTAO ERIC-a.

3. Doprinosi članova godišnjem proračunu CTAO ERIC-a raspodjeljuju se u skladu s programom iz Priloga C.

Članak 23.

Stavljanje izvan pogona i troškovi stavljanja izvan pogona

1. Vijeće pravodobno odlučuje o stavljanju CTAO-a izvan pogona u skladu s člankom 25. stavkom 12. točkom (g).

2. Prije kraja faze izgradnje i tijekom operativne faze Vijeće ažurira procjenu troškova i vremena potrebnog za stavljanje CTAO-a izvan pogona.

3. Troškove stavljanja izvan pogona dijele članovi u skladu s politikom koju je donijelo Vijeće.

4. Ako član napusti CTAO ERIC prije odluke Vijeća o stavljanju CTAO-a izvan pogona, on će CTAO ERIC-u prenijeti razuman iznos koji odgovara njegovu teoretskom udjelu u troškovima stavljanja izvan pogona na dan njegova odlaska iz CTAO ERIC-a.

POGLAVLJE 5.

UPRAVLJANJE

Članak 24.

Tijela CTAO ERIC-a

Tijela CTAO ERIC-a su Vijeće, glavni direktor, Administrativni i financijski odbor te Znanstveni i tehnički savjetodavni odbor.

Članak 25.

Vijeće

1. Vijeće je upravljačko tijelo CTAO ERIC-a i sastoji se od najviše dva službena predstavnika (zastupnika) svakog člana i promatrača CTAO ERIC-a. Predstavnicima mogu pomagati najviše dva stručnjaka.

2. Predstavnici u Vijeću imenuju se i razrješavaju prema načelima o kojima odlučuje svaki član za sebe. Svaki član bez nepotrebne odgode obavješćuje predsjednika Vijeća u pisanom obliku o imenovanju ili razrješenju svojih predstavnika u Vijeću.

3. U fazi izgradnje nekoliko nedjeljivih glasova u Vijeću raspodjeljuje se članovima razmjerno njihovim obvezama da doprinesu troškovima izgradnje kako je opisano u Prilogu A.

4. Tijekom operativne faze Vijeće preispituje raspodjelu svakog nedjeljivog broja glasova kako je opisano u Prilogu C. Odluku o reviziji raspodjele glasova donosi Vijeće (članak 25. stavak 12. točka (h)).

5. Vijeće se sastaje najmanje dvaput godišnje i u skladu s odredbama ovog Statuta odgovorno je za opće vođenje i nadzor CTAO ERIC-a. Vijeće može izdavati upute glavnom direktoru.

6. Sastanke Vijeća saziva predsjednik. Sastanak Vijeća predsjednik saziva i na zahtjev najmanje dva člana.

7. Vijeće bira predsjednika i potpredsjednika među predstavnicima članova. Potpredsjednik zamjenjuje predsjednika u slučaju njegove odsutnosti i slučaju sukoba interesa. Kad su izabrani na funkciju predsjednika odnosno potpredsjednika, oni postaju neutralni i neovisni (supra partes) i napuštaju svoje delegacije. Predsjednik i potpredsjednik biraju se na mandat od najviše dvije godine. Na te funkcije mogu biti ponovno izabrani dvaput.

8. Vijeće odlučuje o svojem Poslovniku u skladu s odredbama ovog Statuta.

9. Vijeće može osnovati odbore ako su potrebni za ispunjavanje zadaća CTAO ERIC-a. Vijeće određuje mandat tih odbora.

10. Određeno više osoblje, kako ga definira Vijeće, Vijeće imenuje u savjetovanju s glavnim direktorom.

11. Vijeće bi trebalo glasati u skladu sa sljedećim načelima:

(a) „obična većina" znači većina od više od 50 % glasova članova koji imaju predstavnike na sastanku i manje od polovine glasova članova protiv;

(b) „kvalificirana većina" znači većina od najmanje 67 % glasova članova koji imaju predstavnike na sastanku i manje od polovine glasova članova protiv;

(c) „jednoglasno" znači najmanje 90 % glasova članova koji imaju predstavnike na sastanku i nijedan glas protiv.

(d) Smatra se da na sastanku Vijeća postoji kvorum ako su prisutni predstavnici 67 % svih članova.

Suzdržani glasovi ne uzimaju se u obzir.

12. Jednoglasno odobrenje Vijeća potrebno je za sljedeće:

(a) povećanje troškova izgradnje do dovršetka konfiguracije faze izgradnje kako je utvrđeno u članku 21. stavku 1.;

(b) promjene doprinosa za troškove izgradnje;

(c) prijedlog izmjena ovog Statuta i izmjena njegovih priloga ili troškovnika;

(d) primanje članova i promatrača i otkazivanje članstva ili statusa promatrača, uključujući produljenje statusa promatrača;

(e) odobrenje sporazuma o uspostavi strateškog partnerstva, članak 15. stavak 1.;

(f) donošenje odluke o završetku faze izgradnje i početku operativne faze, članak 19. stavak 1.;

(g) donošenje odluke o stavljanju CTAO-a izvan pogona i donošenje politike za podjelu troškova stavljanja izvan pogona, članak 23. stavci 1. i 3.;

(h) reviziju raspodjele glasova, članak 25. stavak 4.;

(i) donošenje politike nabave CTAO ERIC-a, članak 8. stavak 1.

Svaka izmjena Statuta podliježe odredbama iz članka 9. stavka 3. i članka 11. Uredbe (EZ) br. 723/2009 kako ju je izmijenilo Vijeće 2. prosinca 2013. (Uredba Vijeća (EU) br. 1261/2013).

13. Za sljedeće odluke potrebna je kvalificirana većina glasova:

(a) izbor predsjednika i potpredsjednika;

(b) imenovanje, suspenzija ili razrješenje glavnog direktora u skladu s člankom 26.;

(c) srednjoročni (petogodišnji) znanstveni program;

(d) godišnje proračune, petogodišnje planove proračuna i srednjoročne financijske procjene;

(e) dodjelu doprinosa u naravi;

(f) prihvaćanje godišnjeg financijskog izvještaja;

(g) financijska pravila CTAO ERIC-a (uključujući opis poslova i poslovnik Administrativnog i financijskog odbora);

(h) likvidaciju CTAO ERIC-a;

(i) pravilnik i poslovnik Znanstvenog i tehničkog savjetodavnog odbora;

(j) politiku pristupa, članak 3. stavak 2.;

(k) politiku znanstvene evaluacije, članak 4.;

(l) politiku diseminacije, članak 5. stavak 3.;

(m) politiku prava intelektualnog vlasništva, članak 6. stavak 2.;

(n) politiku o strateškim partnerstvima, članak 15. stavak 8.;

(o) politiku postupanja s podacima, članak 33. stavak 2.;

(p) politiku o sporazumima s trećim stranama, članak 34.;

(q) pravilnik i poslovnik svih daljnjih odbora koje je osnovalo Vijeće, članak 25. stavak 9.

14. Sve druge odluke Vijeća donose se običnom većinom.

Članak 26.

Glavni direktor

1. Vijeće imenuje glavnog direktora CTAO ERIC-a u skladu s postupkom koji je donijelo. Mandat glavnog direktora nije duži od pet godina. Ponovno imenovanje je moguće. Ključne elemente ugovora o radu mora odobriti Vijeće.

2. Glavni direktor odgovara Vijeću i pravni je zastupnik CTAO ERIC-a. Odgovoran je za svakodnevno upravljanje CTAO ERIC-om s dužnom pažnjom i u skladu s ovim Statutom, uputama i rezolucijama Vijeća te primjenjivim pravnim zahtjevima.

3. Glavni direktor ovlašten je odobriti transakcije do vrijednosti navedenih u financijskim pravilima. Za transakcije iznad utvrđenih vrijednosti potrebno je odobrenje Administrativnog i financijskog odbora.

4. Glavni direktor redovito obavješćuje Vijeće o svojim odlukama o strateškim, tehničkim, znanstvenim, pravnim, proračunskim i administrativnim pitanjima. Glavni direktor Vijeću podnosi godišnje izvješće o radu.

5. Glavni direktor priprema odluke koje donosi Vijeće i odluke koje donose odbori.

6. U slučaju upražnjenja mjesta glavnog direktora, Vijeće može imenovati osobu na tu funkciju i odrediti joj ovlasti i odgovornosti.

Članak 27.

Administrativni i financijski odbor

1. Osniva se Administrativni i financijski odbor („Odbor”), a svaki član u taj odbor imenuje do dva predstavnika. Predsjednika Odbora imenuje Vijeće i on postaje neutralan i neovisan (supra partes). Odbor savjetuje Vijeće o administrativnim, pravnim i financijskim pitanjima.

2. Odbor odobrava transakcije iznad vrijednosti koje je ovlašten odobriti glavni direktor (članak 26. stavak 3.) u skladu s financijskim pravilima.

3. Mandat tog Odbora i njegov poslovnik odobrava Vijeće i uključuje u financijska pravila (članak 25. stavak 13. točka (g)).

4. Glavni direktor Odboru dostavlja dokumentaciju o proračunu navedenu u financijskim pravilima, koja se pregledava i nakon toga dostavlja Vijeću s komentarima i preporukama Odbora.

Članak 28.

Znanstveni i tehnički savjetodavni odbor

1. Osniva se Znanstveni i tehnički savjetodavni odbor (STAC). Taj se odbor sastoji od eminentnih znanstvenika koji nisu zaposleni u CTAO ERIC-u niti na drugi način izravno povezani s njim i savjetuje Vijeće o znanstvenim, tehničkim i drugim pitanjima koja su važna za CTAO ERIC.

2. Članove STAC-a imenuje Vijeće u skladu s poslovnikom. Vijeće vodi računa o raznolikosti u STAC-u i ravnoteži između znanstvenog i tehničkog stručnog znanja koje odražava široko sudjelovanje u projektu CTA.

3. Predsjednika STAC-a imenuje Vijeće.

4. Pravilnik i poslovnik STAC-a donosi Vijeće (članak 25. stavak 13. točka (i)).

POGLAVLJE 6.

FINANCIJSKA PITANJA

Članak 29.

Sredstva

1. Sredstva CTAO ERIC-a sastoje se od:

(a) doprinosa članova (članak 13.), promatrača (članak 14.), strateških partnera (članak 15.), trećih osoba (članak 34.) i drugih korisnika (članak 3. stavak 5.);

(b) premija zemalja domaćina;

(c) drugih sredstava u okviru ograničenja te pod uvjetima koje je odobrilo Vijeće.

2. Sredstva CTAO ERIC-a smiju se koristiti samo u svrhe opisane u Statutu. Članovi CTAO ERIC-a ne primaju nikakve udjele u dobiti ni bilo kakvu drugu vrijednost iz sredstava CTAO ERIC-a.

Članak 30.

Financijska godina

1. Financijska godina CTAO ERIC-a počinje 1. siječnja i završava 31. prosinca svake godine.

2. Prva godina poslovanja kratka je financijska godina koja počinje od datuma stupanja na snagu Provedbene odluke Komisije o osnivanju CTAO ERIC-a i završava 31. prosinca te godine.

Članak 31.

Revizija i financijska pravila

1. Vijeće imenuje vanjske revizore na razdoblje od četiri godine s mogućnošću ponovnog imenovanja. Revizori provode reviziju godišnjeg financijskog izvještaja CTAO ERIC-a i obavljaju radnje koje su utvrđene u financijskim pravilima.

2. Glavni direktor pruža revizorima informacije i pomoć koji su im potrebni za obavljanje njihovih dužnosti.

3. Uz financijska izvješća CTAO ERIC-a prilaže se izvješće o upravljanju proračunskim sredstvima i financijskom upravljanju u financijskoj godini.

4. Financijskim pravilima utvrđuju se svi ostali aranžmani koji se odnose na proračun CTAO ERIC-a, računovodstvene standarde i financije, uključujući pravila o pripremi, podnošenju, reviziji i objavljivanju financijskih izvještaja te postupak za odobravanje transakcija iznad vrijednosti koje je ovlašten odobriti glavni direktor (članak 26. stavak 3. i članak 27. stavak 2.).

Članak 32.

Oslobođenje od poreza i trošarina

1. Oslobođenja od PDV-a na temelju članka 143. stavka 1. točke (g) i članka 151. stavka 1. točke (b) Direktive Vijeća 2006/112/EZ te u skladu s člancima 50. i 51. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 ograničena su na kupnju robu i usluge koje kupuju CTAO ERIC i njegovi članovi, kako je definirano u članku 9. stavku 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 723/2009 od 25. lipnja 2009. o pravnom okviru Zajednice za Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC), a koje su za službenu i isključivu upotrebu CTAO ERIC-a, pod uvjetom da je takva kupnja namijenjena isključivo za negospodarske aktivnosti CTAO ERIC-a u skladu s njegovim aktivnostima.

2. Oslobođenje od PDV-a ograničeno je na kupnju u vrijednosti većoj od 300 EUR.

3. Oslobođenje od trošarina na temelju članka 11. Direktive Vijeća (EU) 2020/262 (članak 12. Direktive Vijeća 2008/118/EZ) ograničeno je na kupnju koju CTAO ERIC obavlja isključivo za svoju službenu upotrebu pod uvjetom da je takva kupnja namijenjena isključivo za negospodarske djelatnosti CTAO ERIC-a u skladu s njegovim aktivnostima i da je vrijednost kupnje veća od 300 EUR.

4. Oslobođenja se ne odnose na kupnju koju obavljaju članovi osoblja CTAO ERIC-a.

POGLAVLJE 7.

OSTALE POLITIKE

Članak 33.

Politika postupanja s podacima

1. U pravilu se daje prednost načelima otvorenog koda i slobodnog pristupa.

2. CTAO ERIC donosi vlastitu politiku postupanja s podacima vodeći se načelima FAIR (vidljivost, pristupačnost, interoperabilnost i mogućnost ponovne uporabe) (članak 25. stavak 13. točka (o)).

3. Podaci prikupljeni korištenjem CTAO-a u vlasništvu su CTAO ERIC-a. CTAO ERIC obrađuje neobrađene podatke i objavljuje podatke u obliku prikladnom za analizu korisnika (podatkovni proizvodi CTAO-a).

4. Pristup podatkovnim proizvodima CTAO-a otvoren je, neograničen i besplatan. Vijeće može odrediti ograničeno razdoblje tijekom kojeg korisnik može dobiti ekskluzivni pristup podatkovnim proizvodima CTAO-a nastalima u vremenu promatranja dodijeljenom tom korisniku (vlasničko razdoblje).

5. CTAO ERIC korisnicima pruža smjernice kako bi se osiguralo da se istraživanja u kojima se koriste materijali dostupni preko CTAO ERIC-a provode u okviru kojim se poštuju prava vlasnika podataka i privatnost pojedinaca.

6. CTAO ERIC osigurava suglasnost korisnika s uvjetima za odobravanje pristupa i postojanje odgovarajućih mjera sigurnosti za internu pohranu zaštićenih informacija i podataka i postupanje s njima.

7. CTAO ERIC određuje mehanizme za istraživanje navoda o povredama sigurnosti i povjerljivosti u vezi s istraživačkim podacima.

Članak 34.

Politika o sporazumima s trećim stranama

1. Vijeće u skladu s člankom 25. stavkom 13. točkom (p) utvrđuje opću politiku o uvjetima pod kojima CTAO ERIC može sklapati sporazume s pravnim osobama. U takvom sporazumu moraju biti navedena sva prava i obveze stranaka.

2. Doprinos trećih strana koje se obvežu na sklapanje sporazuma s CTAO ERIC-om prije njegova osnivanja i doprinos izgradnji CTAO-a može se navesti u Prilogu A.

3. Treće strane nemaju pravo glasa u Vijeću.

POGLAVLJE 8.

IZVJEŠĆIVANJE KOMISIJE

Članak 35.

Izvješćivanje Komisije

1. CTAO ERIC sastavlja godišnje izvješće o radu, koje sadržava znanstvene, operativne i financijske aspekte njegovih aktivnosti. Izvješće odobrava Vijeće te ga šalje Komisiji i nadležnim javnim tijelima u roku od šest mjeseci od kraja financijske godine na koju se izvješće odnosi. To izvješće mora biti dostupno javnosti.

2. CTAO ERIC izvješćuje Komisiju o svim okolnostima koje bi mogle ozbiljno ugroziti ispunjavanje njegovih zadaća ili ga ometati u ispunjavanju uvjeta utvrđenih Uredbom (EZ) br. 723/2009.

POGLAVLJE 9.

MJERODAVNO PRAVO, POVLASTICE I IMUNITETI, SPOROVI, ODREDBE O OSNIVANJU

Članak 36.

Mjerodavno pravo, povlastice i imuniteti

1. Osnivanje i unutarnje funkcioniranje CTAO ERIC-a uređuje se:

(a) pravom Europske unije, a posebno Uredbom Vijeća (EZ) br. 723/2009 od 25. lipnja 2009. o pravnom okviru Zajednice za Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC);

(b) u slučaju pitanja koja nisu ili su samo djelomično uređena aktima iz točke (a), pravom države u kojoj CTAO ERIC ima statutarno sjedište i pravom država i područja u kojima ima dodatna mjesta za obavljanje svojih aktivnosti;

(c) ovim Statutom i njegovim provedbenim pravilima.

2. Ništa u ovom Statutu ne smije se tumačiti kao odricanje od povlastica ili imuniteta dodijeljenih ESO-u na temelju njegovih osnivačkih dokumenata ili međunarodnog prava. Time se ne dovodi u pitanje članak 37. ovog Statuta.

Članak 37.

Sporovi

1. Za sudske sporove između članova u vezi s CTAO ERIC-om, sporove između članova i CTAO ERIC-a te za svaki spor u kojem je Europska unija stranka nadležan je Sud Europske unije.

2. Na sporove između CTAO ERIC-a i trećih strana primjenjuje se zakonodavstvo Europske unije o nadležnosti. U slučajevima koji nisu obuhvaćeni zakonodavstvom Europske unije sud nadležan za rješavanje sporova određuje se na temelju prava države u kojoj CTAO ERIC ima svoje statutarno sjedište.

Članak 38.

Dostupnost Statuta

Statut je javno dostupan na internetskoj stranici CTAO ERIC-a i u njegovu statutarnom sjedištu.

Članak 39.

Odredbe o osnivanju

1. Konstitutivni sastanak Vijeća saziva se u Talijanskoj Republici što je prije moguće, ali ne kasnije od 45 kalendarskih dana od stupanja na snagu odluke Komisije o osnivanju CTAO ERIC-a.

2. Talijanska Republika obavješćuje članove osnivače o svim posebnim hitnim pravnim radnjama koje je potrebno poduzeti u ime konzorcija CTAO ERIC prije nego što se održi osnivačka sjednica. Ako nijedan član osnivač ne podnese prigovor u roku od pet radnih dana od primitka obavijesti, pravnu radnju poduzima osoba koju je za to propisno ovlastila Talijanska Republika.

POGLAVLJE 10.

MJESTA RADA I RADNI JEZIK

Članak 40.

Mjesta rada i radni jezik

1. CTAO ERIC ima tri dodatna mjesta rada: Science Data Management Center (SDMC) u Zeuthenu u Njemačkoj, sjeverni niz teleskopa u opservatoriju Roque de Los Muchachos u La Palmi u Španjolskoj i južni niz teleskopa u opservatoriju La Silla Paranal u Čileu.

2. Radni jezik CTAO ERIC-a je engleski.

POGLAVLJE 11.

PRILOZI

Članak 41.

Prilozi

Prilažu se sljedeći prilozi:

A. Doprinosi za troškove izgradnje, premije domaćina i glasačka prava u fazi izgradnje

B. Osnovna načela za doprinose u naravi za CTAO ERIC

C. Program raspodjele doprinosa godišnjem proračunu CTAO ERIC-a nakon završetka izgradnje (članak 22. Statuta CTAO ERIC-a)

D. Članovi, promatrači i predstavnička tijela, strateški partneri i treće strane

PRILOG A

Doprinosi za troškove izgradnje, premije domaćina i glasačka prava u fazi izgradnje

Tablica 1.

Doprinosi za troškove izgradnje CTAO-a (u milijunima EUR)

Član/ Promatrač/ Strateški partner/ treća strana	Izgradnja					Prije izgradnje	Sveukupno
	Materijali i usluge	EPRV-i	Ostalo (nenovčano)	Izravna gotovina	Ukupno	Doprinos za gGmbH	Doprinos za troškove izgradnje
Australija	1,340	0,108	0	0,450	1,898	0,219	2,117
Austrija	1,695	0,080	0	0,600	2,375	0,625	3,000
Češka	0,734	1,775	0	2,500	5,009	1,696	6,705
Francuska	26,196	14,000	0	18,280	58,476	1,609	60,085
Njemačka	36,926	24,680	0	26,718	88,324	8,440	96,764
Italija	26,010	12,560	0	26,000	64,570	4,681	69,251
Japan	19,200	3,950	5,850	3,400	32,400	0,375	32,775
Poljska	9,143	1,339	0	6,096	16,578	0	16,578
Slovenija	0,080	0,077	0	0,350	0,507	0,209	0,716
Španjolska	21,397	9,814	14,932	1,000	47,143	1,350	48,493
Švicarska	1,550	5,082	0	0,620	7,252	0,440	7,692
Ukupno	144,271	73,465	20,782	86,014	324,532	19,644	344,176

Napomene:

Italija: Doprinos u materijalima i uslugama u vrijednosti od 26,01 milijuna EUR i doprinos u EPRV-u u vrijednosti od 12,56 milijuna EUR namijenjeni su pokrivanju sljedećih stavki u troškovniku: P07.4.1 (85 %) P07.3.1 (7 %), P07.2.1. (4 %), P08.5.1, P08.6.1, P06.11.4, P02.5, O02.2.4 (rezidual).

Švicarska: očekivani doprinosi (vidjeti članak 18. stavak 3. Statuta).

Tablica 1.a

Ostali očekivani doprinosi za troškove izgradnje CTAO-a (u milijunima EUR) od partnera koji se pridruže ERIC-u nakon njegova osnivanja

Član/ Promatrač/ Strateški partner/ treća strana	Izgradnja					Prije izgradnje	Sveukupno
	Materijali i usluge	EPRV-i	Ostalo (nenovčano)	Izravna gotovina	Ukupno	Doprinos za gGmbH	Doprinos za troškove izgradnje
Ujedinjena Kraljevina	1,900	0,460	0	1,000	3,360	1,148	4,508

Član/ Promatrač/ Strateški partner/ treća strana	Izgradnja					Prije izgradnje	Sveukupno
	Materijali i usluge	EPRV-i	Ostalo (nenovčano)	Izravna gotovina	Ukupno	Doprinos za gGmbH	Doprinos za troškove izgradnje
Nizozemska	1,004	1,631	0	0	2,635	0	2,635
Ukupno	2,904	2,091	0	1,000	5,995	1,148	7,143

Napomene:
Doprinosi prije izgradnje već su uplaćeni CTAO gGmhH-u. Ostale doprinose tek treba potvrditi.

Tablica 2.

Okvirni profil godišnjih doprinosa u gotovini za troškove izgradnje CTAO-a

Član/promatrač/ strateški partner / treća strana	2020. – 2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	Ukupno
Australija	0	0,450	0	0	0	0	0	0	0,450
Austrija	0,225	0,075	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,600
Češka	0	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500	0	0	2,500
Francuska	3,400	0,400	3,170	3,170	4,070	4,070	0	0	18,280
Njemačka	4,400	10,500	7,238	0,176	0,004	4,400	0	0	26,718
Italija	0	7,600	7,600	3,600	3,600	3,600	0	0	26,000
Japan	0	0,200	0,400	0,400	0,600	0,600	0,600	0,600	3,400
Poljska	0	0,488	0,427	2,072	2,926	0,183	0	0	6,096
Slovenija	0	0,070	0,070	0,070	0,070	0,070	0	0	0,350
Španjolska	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000
Švicarska	0	0,120	0,120	0,380	0	0	0	0	0,620
Ukupno									

Napomene:
Australija: Iznos od 450 000 EUR ukupni je novčani doprinos CTAO GmbH-u do 2021. Od kraja 2021. dostupna su nova sredstva za još četiri do pet godina, a razmotrit će se i dodatni novčani doprinosi.
Francuska: Francuska je 2020. i 2021. predvidjela plaćanje u iznosu od 3,4 milijuna EUR za izgradnju lokacije na jugu.
Njemačka: Njemački su partneri DESY i MPG 2020. i 2021. platili predujam od 4,4 milijuna EUR iz njemačkih građevinskih fondova i prenijeli ih CTAO gGmbH-u kako bi se omogućio početak osnovnih građevinskih radova na južnoj lokaciji. Predujam će biti vraćen 2023. Stoga njemački doprinos u 2023. iznosi 11.358 – 4,4 = 7,238 milijuna EUR.
Italija: U tom se profilu pretpostavlja da izgradnja na temelju doprinosa u naravi neće početi prije 2024. i da je isporuka zadnjeg dijela doprinosa u naravi moguća tijekom šeste i sedme godine.
Japan: Doprinos u godinama 2027. i 2028. predviđen je kao doprinos za rad.

Tablica 2.a

Okvirni godišnji profil doprinosa u gotovini za troškove izgradnje CTAO-a (u milijunima EUR) od partnera koji se pridruže ERIC-u nakon njegova osnivanja

Član/promatrač/ strateški partner / treća strana	2020. – 2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	Ukupno
Ujedinjena Kraljevina	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000
Nizozemska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000

Tablica 3.

Ključni elementi i uvjeti premija domaćina

Država domaćin	Premija domaćina	Uvjeti
Italija	4 300 000,00 EUR *prije odbitaka povezanih sa smještajem sjedišta gGmbH-a*	Smještaj sjedišta CTAO-ERIC-a, koje obuhvaća sljedeće funkcije: — **Upravljanje i politika**: upravljanje opservatorijem koje provodi Vijeće dioničara, uz potporu odgovarajućih administrativnih, znanstvenih i tehničkih odbora; — **Upravljanje i administracija**: opće upravljanje CTAO-m, uključujući računovodstvo, nabavu, kontrolu i vođenje pravnih usluga za osoblje i međunarodnih odnosa; — **Upravljanje znanošću**: odgovornost za objavljivanje poziva na podnošenje prijedloga (objave mogućnosti) za dodjelu vremena promatranja i izradu dugoročnog rasporeda. Znanstvene djelatnosti druge razine. — **Središnje tehničke operacije**: središnja potpora, koordinacija i praćenje rada niza teleskopa, npr. u vezi s operativnim postupcima, održavanjem, dokumentacijom i sigurnošću; informatičke usluge za sjedište; razvoj instrumenata za bolju učinkovitosti rada i održavanja; — **Informiranje javnosti**: edukativne i informativne aktivnosti s ciljem da se širu javnost, osobe s utjecajem na javno mijenje, učenike i studente upozna s radom CTA-a i poveća njegova vidljivost; koordinacija lokalnih aktivnosti informiranja u zemljama domaćinima. Preduvjet za oslobađanje preostalog dijela premije domaćina obvezujući je dokument koji je odobrilo Vijeće CTAO ERIC-a (dio te premije već je predviđen za smještaj sjedišta CTAO gGmbH-a). Očekuje se da će u sjedištu biti glavni direktor i dva direktora prve razine ([1]) (operacije i administracija).

([1]) Uprava prve razine organizacijska je jedinica s definiranim djelokrugom i statutom; tom jedinicom upravlja direktor. Direktori prve razine odgovaraju izravno glavnom direktoru ERIC-a (nulta razina), koji je krajnje izvršno tijelo za odlučivanje o opservatoriju i provedbu odluka Vijeća o svim pitanjima. Direktor prve razine zadužen je za provedbu smjernica glavnog direktora koje se odnose na djelokrug i statut njegove uprave.

Država domaćin	Premija domaćina	Uvjeti
Njemačka	6 750 000,00 EUR, od čega: udio u troškovima izgradnje zgrada za područje CTAO-a: 6 000 000,00 EUR	Smještaj za Science Data Management Center (SDMC) CTAO-ERIC-a, koji obuhvaća sljedeće funkcije: — **Aktivnosti upravljanja znanošću**: priprema poziva na podnošenje prijedloga, pomoć u pripremi i evaluaciji prijedloga te priprema dugoročnog rasporeda promatranja koji odobrava glavni direktor, a objavljuje sjedište; — **Održavanje softvera**: održavanje, ažuriranje, kontrola kvalitete i upravljanje objavljivanjem softvera za podatkovne kanale, diseminaciju podataka, arhivu podataka i pristup promatrača. — **Upravljanje podacima**: upravljanje protokom podataka i radom podatkovnih kanala u računalnim objektima; kalibracija podataka; upravljanje simulacijama za razvoj funkcija odgovora instrumenata; praćenje kvalitete podataka. — **Podatkovne usluge opservatorija:** rad arhiva podataka CTA-a koji omogućuje pristup podacima, funkcijama odgovora instrumenata i korisničkom softveru. — **Potpora i osposobljavanje korisnika**: npr. putem priručnika, često postavljanih pitanja, službe za pomoć korisnicima i škola. Preduvjet za oslobađanje preostalog dijela premije domaćina obvezujući je dokument koji je odobrilo Vijeće CTAO ERIC-a (dio te premije već je predviđen za smještaj sjedišta CTAO gGmbH-a). Očekuje se da će SDMC biti sjedište jednog od direktora prve razine ([2]) (upravljanje znanošću).
Španjolska	30 000 000,00 EUR izračunano kao postotak postojeće zajedničke infrastrukture i usluga u ORM-u korištenih za CTAO.	Smještaj sjevernog niza teleskopa CTAO ERIC-a u ORM-u na razdoblje od 20 godina od početka rada, što uključuje: — 4 velika teleskopa (23 m) — do 15 srednjih teleskopa (12 m) — uslužna zgrada — servisne ceste koje povezuju različitih teleskopa — mreža kanala i odgovarajućih kablova i optičkih vlakana kako bi se osigurala električna energija i podatkovna veza za sve teleskope te sva oprema potrebna za pružanje tih usluga. Pružanje: — zajedničke infrastrukture: cesta, komunikacija i distribucija električne energije do mjesta priključenja usluge — zajedničkih usluga: — besplatan pristup podatkovnoj vezi IAC s europskom podatkovnom mrežom. — pristup spavaonici i kantini. Preduvjet za isplatu preostalog dijela premije domaćina obvezujući je dokument koji je odobrilo Vijeće CTAO ERIC-a.

Tablica 4.

Glasačka prava članova u fazi izgradnje

Glasačka prava raspodjeljuju se među članovima razmjerno njihovim obvezama doprinosa za troškove izgradnje i njihovu doprinosu gGmbH-u prije osnivanja CTAO ERIC-a (prije izgradnje).

([2]) Vidjeti prethodnu bilješku.

Glasačka prava izražena su u tisućicama. S obzirom na to da se doprinos ESO-a ne može vrednovati na isti način kao doprinosi država članica, dogovoreno je da ESO ima 80 tisućica glasačkih prava.

U sljedećoj tablici prikazana su glasačka prava svakog člana na temelju doprinosa navedenih u tablici 1.

Član	Doprinos za troškove izgradnje (u milijunima EUR)	Glasačka prava
Austrija	3,000	9
Češka	6,705	20
Francuska	60,085	183
Njemačka	96,764	295
Italija	69,251	211
Poljska	16,578	51
Slovenija	0,716	3
Španjolska	48,493	148
ESO		80
Ukupno	301,592	1 000

PRILOG B

Osnovna načela za doprinose u naravi za CTAO ERIC

I.

Doprinosi u naravi

1. Članovi, strateški partneri, promatrači i treće strane mogu doprinijeti u naravi troškovima izgradnje CTAO-a, članak 17. stavak 3. Statuta CTAO ERIC-a.

2. Doprinos u naravi je nenovčani doprinos koji CTAO ERIC-u daje jedan od njegovih članova, strateških partnera, promatrača ili trećih strana, a može uključivati:

   (a) tehničke komponente i pripadajuću dokumentaciju te osoblje za njihovu montažu, testiranje, ugradnju i/ili integraciju te tehničku i znanstvenu provjeru;

   (b) istraživanje i razvoj nakon faze izgradnje i osoblje potrebno za aktivnosti istraživanja i razvoja (istraživanje i razvoj za izgradnju nisu uključeni);

   (c) osoblje stavljeno na raspolaganje za određene zadaće; ili

   (d) ostale proizvode ili usluge relevantne i potrebne CTAO ERIC-u.

3. Članovi, strateški partneri, promatrači i treće strane određuju subjekt (tijelo koje daje doprinos) za davanje doprinosa u naravi u njihovo ime i za bavljenje znanstvenim i tehničkim aspektima doprinosa u naravi.

4. Svi potencijalni doprinosi u naravi za troškove izgradnje CTAO ERIC-a navedeni su u troškovniku. Vijeće pravodobno utvrđuje potencijalne doprinose u naravi za fazu poboljšanja CTAO-a i aktivnosti istraživanja i razvoja te ih navodi u dopuni troškovniku i u dopuni znanstvenom i tehničkom opisu.

5. Ukupna vrijednost doprinosa u naravi navedena je u troškovniku. Te su vrijednosti izražene prema istim kriterijima kao cijene u statutu i prilozima, ako se ne dogovori drugačije. Euro je standardna valutna jedinica za sve doprinose u naravi. Vijeće provodi interne odredbe o doprinosima u naravi (okvir doprinosa u naravi). Svaki doprinos u naravi bit će predmet pisanog ugovora između CTAO ERIC-a i tijela koje ih daje (sporazum o doprinosu u naravi) koji, među ostalim, uključuje tehničku specifikaciju doprinosa u naravi i vremenski raspored.

6. Vijeće osniva savjetodavni odbor, tj. Odbor za preispitivanje doprinosa u naravi, radi pružanja stručnih savjeta Vijeću u vezi s doprinosima u naravi kao doprinosima za troškove izgradnje te radi evaluacije prijedloga, sporazuma i ugovora o doprinosu u naravi i provedbe prijedloga. Odbor za preispitivanje doprinosa u naravi daje savjete Vijeću i u slučaju proturječnih prijedloga, djelomičnog ili potpunog povlačenja, preraspodjele i odstupanja u isporuci doprinosa u naravi, što bi moglo dovesti do izmjena vrijednosti doprinosa u naravi.

7. Ako je uprava CTAO-a primila iskaz interesa za isporuku elementa troškovnika od člana, strateškog partnera, promatrača, treće strane ili priznatog konzorcija među njima, uprava CTAO-a provjerava formalne i tehničke specifikacije prijedloga. Nakon te provjere Odbor za preispitivanje doprinosa u naravi ocjenjuje i preporučuje Vijeću prijedlog doprinosa u naravi i ugovor. Ako uprava CTAO-a primi više od jednog iskaza interesa koji se odnosi na isti element troškovnika, Odbor za preispitivanje doprinosa u naravi pruža ciljane savjete upravi CTAO-a.

8. Nakon što tijelo koje daje doprinos CTAO-u dostavi doprinos u naravi, uprava CTAO-a provjerava i potvrđuje usklađenost doprinosa u naravi s dogovorenim opsegom isporuke kako je utvrđeno u odgovarajućem sporazumu o doprinosu u naravi. Uprava CTAO-a obavijestit će Vijeće i Odbor za preispitivanje doprinosa u naravi o dostavi prema dogovoru, a od tog će se odbora zatražiti da preporuči da se doprinos člana, strateškog partnera, promatrača ili treće strane uknjiži u dogovorenu knjigovodstvenu vrijednost kao dio njegova ukupnog doprinosa fazi izgradnje ili poboljšanja CTAO ERIC-a.

   U slučaju neslaganja između doprinositelja i CTAO-a, Odbor za preispitivanje doprinosa u naravi ocjenjuje dostavljeni doprinos u naravi i preporučuje Vijeću CTAO ERIC-a kako postupiti.

9. Članovi, strateški partneri, promatrači i treće strane u potpunosti su odgovorni za troškove svojih doprinosa u naravi, uključujući sve valutne izloženosti.

II.

Dodjela doprinosa u naravi

1. Članovi, strateški partneri, promatrači ili treće strane zainteresirani za doprinos u naravi za izgradnju određenih stavki troškovnika odgovaraju, putem svojeg tijela koje daje doprinos, na poziv na iskaz interesa za potencijalni doprinos u naravi koji objavljuje CTAO ERIC i podnose odgovarajući prijedlog doprinosa u naravi. Članove se potiče da grupiraju svoje interese kako bi obuhvatili sve potencijalne doprinose u naravi i smanjili preklapanje prijedloga.

2. Vijeće će odlučiti o dodjeli doprinosa u naravi određenom članu, strateškom partneru, promatraču, trećoj strani ili priznatom konzorciju među njima te o utvrđivanju njegove knjigovodstvene vrijednosti troškova koju treba priznati (članak 25. stavak 13. točka (e) Statuta CTAO ERIC-a).

3. Članovi, strateški partneri, promatrači i/ili treće strane mogu se udružiti u konzorcij kako bi osigurali doprinose u naravi za određenu stavku troškovnika, u kojem slučaju odgovarajući prijedlog doprinosa u naravi zajednički podnose svi članovi konzorcija. U prijedlogu se vodećim tijelom koje daje doprinos imenuje jedno tijelo koje daje doprinos. Prijedlog uključuje i načela suradnje među uključenim tijelima koja daju doprinos.

III.

Sporazum o doprinosu u naravi

1. Sporazum o doprinosu u naravi temelji se na predlošku za sporazume o doprinosu u naravi koji je Vijeće odobrilo kvalificiranom većinom. CTAO i tijelo koje daje doprinos za određeni doprinos u naravi trebaju pregovarati o pojedinostima sporazuma o doprinosu u naravi.

2. Sporazum o doprinosu u naravi sadržava odredbe kojima se osigurava da CTAO ERIC može pratiti tehnički i programski napredak svakog doprinosa u naravi te mu se pružaju relevantne informacije i podaci na unaprijed utvrđenoj i redovitoj osnovi. To uključuje izvješća o napretku, redovite sastanke i posjete osoblja CTAO ERIC-a u svrhu praćenja i osiguravanja kvalitete.

PRILOG C

Program raspodjele doprinosa godišnjem proračunu CTAO ERIC-a nakon završetka izgradnje (članak 22. Statuta CTAO ERIC-a)

Definicije:

član (s malim početnim slovom)	Svaki član, promatrač i strateški partner, neovisno o njegovoj ulozi u ERIC-u.
Doprinosi za troškove izgradnje	Zbroj stavki „izravna gotovina”, „ostali doprinosi (neizravna gotovina)”, „doprinosi prije izgradnje” (za CTAO gGmbH), „materijali i usluge” i „EPRV-ovi” kako su navedeni u članku 17. stavku 3. i Prilogu A Statutu.
Stvarna gotovina	Zbroj stvarno preuzetih doprinosa svakog člana za stavke „izravna novčana sredstva” i „ostali doprinosi (neizravna gotovina)” i „doprinosa prije izgradnje” CTAO gGmbH-u.
Nominalna novčana sredstva	Nominalni novčani doprinos koji se očekuje od svakog člana. U slučaju doprinosa člana u „materijalima i uslugama” očekuje se ukupni novčani doprinos jednak novčanom dijelu (gotovina / (gotovina + materijali i usluge)) od 40 %, uz doprinos prije izgradnje za CTAO gGmbH razmjeran relativnom doprinosu člana u „materijalima i uslugama” CTAO ERIC-u.

I.

Rad CTAO ERIC-a financira se iz njegova godišnjeg proračuna, kako je utvrđeno u članku 22. stavku 2. Statuta CTAO ERIC-a.

II.

Uz iznimku ESO-a, koji nije obvezan uplaćivati doprinose u gotovini za operativnu fazu, doprinosi članova CTAO ERIC-a njegovom godišnjem proračunu nakon dovršetka izgradnje (operativna faza) odražavaju udio svakog člana u troškovima njegove izgradnje i njegovu korištenju u njegovoj znanstvenoj zajednici u razdoblju utvrđenom u nastavku.

Za utvrđivanje doprinosa članova CTAO-ERIC-a koji se pridruže nakon faze izgradnje stvarni „udio u izgradnji” (naknada za primanje) definirat će se odlukom Vijeća kao jedan od uvjeta za primanje, u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkama (e) i (f) te člankom 15. stavkom 1. Statuta.

III.

Uz iznimku navedenu u odjeljku IV. doprinosi članova godišnjem proračunu raspodjeljuju se na sljedeći način:

— 50 % u skladu s njihovim *doprinosima za troškove izgradnje* kako je prethodno definirano („udio u izgradnji”) i

— 50 % prema tome koliko njihova znanstvena zajednica koristi opservatorij („udio koji ovisi o korištenju”).

IV.

Razlika između *stvarne* i *nominalne gotovine* kako je prethodno definirano vidljiva je u udjelu člana u vremenu promatranja i/ili troškovima rada. Pozitivno odstupanje stvarne od nominalne novčane vrijednosti dovest će do produljenja vremena promatranja za člana i/ili do smanjenja udjela u troškovima rada. O pojedinostima će se dogovoriti Vijeće u zasebnom dokumentu o politici.

V.

Treće strane (članak 34. Statuta) doprinose godišnjem proračunu kako je utvrđeno u odgovarajućim sporazumima trećih strana koje je odobrilo Vijeće. Ostali korisnici doprinose operativnim troškovima povezanima s njihovim korištenjem CTAO-a, kako je definirano u politici pristupa (članak 3 stavak 5. Statuta).

VI.

Na početku operativne faze glasačka se prava raspodjeljuju članovima razmjerno njihovom doprinosu za troškove izgradnje, u skladu s Prilogom A. Glasačka prava izražena su u tisućicama.

Tu raspodjelu glasova preispituje Vijeće. Revizije bi se trebale provoditi najmanje svake tri godine, na temelju doprinosa članova troškovima izgradnje i korištenja opservatorija u njihovim znanstvenim zajednicama.

S obzirom na to da se doprinos ESO-a ne može vrednovati na isti način kao doprinosi država članica, dogovoreno je da ESO ima 80 tisućica glasačkih prava neovisno o sustavu raspodjele.

VII.

Vijeće CTAO ERIC-a običnom većinom odlučuje o pravilima za mjerenje korištenja opservatorija, na koje se primjenjuju sljedeće smjernice:

— U pravilu se korištenje definira kao „isporučeno vrijeme”. Vijeće odlučuje o posebnim aranžmanima s korisnicima koji odstupaju od tog pravila.

— Državna pripadnost instituta s kojim je predlagatelj povezan koristi se za određivanje razmjernog vremena korištenja tog člana.

— Prijedlozi koje zajednički podnose predlagatelji nekoliko članova dodjeljuju se članovima razmjerno broju predlagatelja.

— Suradnja s predlagateljima iz trećih zemalja ne utječe na dodjelu vremena korištenja članovima. Predlagatelji iz trećih zemalja bit će ograničeni na dio ukupnog broja predlagatelja, a pojedinosti će utvrditi Vijeće. Ako su predlagatelji iz instituta sa sjedištem u trećoj zemlji uključeni u takvu suradnju, za njihovu proporcionalnu dodjelu korištenja uzimaju se u obzir samo predlagatelji iz instituta sa sjedištem u državama članicama.

— Predlagatelji povezani s institucijama koje se financiraju na međunarodnoj razini (npr. CERN, SKA) smatraju se „drugim korisnicima”, osim ako je u posebnim sporazumima utvrđeno drukčije.

Korištenje na temelju zajamčenog vremena promatranja koje proizlazi iz ugovornih obveza CTAO ERIC-a ne uračunava se u korištenje u znanstvenoj zajednici člana (članak 3. stavak 4. Statuta CTAO ERIC-a).

Vijeće utvrđuje pojedinosti i mehanizme za obračunavanje korištenja, a posebno relativnu vrijednost vremena promatranja za sjeverni i južni niz te za djelomične nizove u slučajevima u kojima se za promatranje koristi samo podskup teleskopa na određenoj lokaciji.

VIII.

CTAO će funkcionirati u skladu s načelom da je prosječno korištenje razmjerno udjelima članova u projektu, a pojedinosti će se definirati u politici pristupa koju donosi Vijeće (članak 25. stavak 13. točka (j)). U prve tri godine operativne faze doprinosi članova godišnjem proračunu CTAO ERIC-a raspodijelit će se prema njihovim udjelima u troškovima izgradnje. Nakon tog prijelaznog razdoblja doprinosi članova godišnjem proračunu CTAO ERIC-a odražavaju njihovo korištenje prema pomičnom trogodišnjem prosjeku. Svrha korištenja tog pomičnog prosjeka je isključiti nagle promjene u stopama doprinosa. Pomični prosjek primjenjuje se na sljedeći način:

— Glavni direktor CTAO-a svake godine preispituje korištenje CTAO-a i o njemu izvješćuje Vijeće, počevši već u fazi izgradnje CTAO-a na datum koji odredi Vijeće.

— Za svakog se člana izračunava prosječno korištenje za prethodne tri godine.

— Prosječno korištenje određuje udio doprinosa člana godišnjem proračunu za godinu nakon sljedeće godine.

U doprinosima godišnjem proračunu članova koji kasnije pristupe poštuju se ista načela kako su prethodno definirana.

IX.

Očekuje se da će znatan dio vremena promatranja u prvim godinama rada biti posvećen provedbi ključnih znanstvenih projekata. Pri podjeli operativnih troškova povezanih s tim vremenom promatranja poštuju se prethodno navedena opća načela. Računovodstveni sustav za korištenje povezano s ključnim znanstvenim projektima ovisi o njihovoj detaljnoj provedbi te ga utvrđuje i jednoglasno odobrava Vijeće.

PRILOG D

Članovi, promatrači i predstavnička tijela, strateški partneri i treće strane

ČLANOVI	
Država ili međuvladina organizacija	Predstavnička tijela
Republika Austrija	Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung
Češka Republika	Ministarstvo obrazovanja, mladih i sporta
Francuska Republika	Ministère de l'enseignement supérieur, de la recherche et de l'innovation
Savezna Republika Njemačka	Savezno ministarstvo obrazovanja i istraživanja
Talijanska Republika	INAF – Istituto Nazionale di Astrofisica
Republika Poljska	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Republika Slovenija	Ministarstvo visokog obrazovanja, znanosti i inovacija
Kraljevina Španjolska	Ministarstvo znanosti, inovacija i sveučilišta
ESO, Europska organizacija za astronomska istraživanja u južnoj hemisferi	ESO, Europska organizacija za astronomska istraživanja u južnoj hemisferi

PROMATRAČI	
Država ili međuvladina organizacija	Predstavnička tijela
Švicarska Konfederacija	Državno tajništvo za obrazovanje, istraživanje i inovacije

Sljedeće zemlje ili međuvladine organizacije izrazile su namjeru da postanu **strateški partneri** (u skladu s člankom 15. Statuta):

Država ili međuvladina organizacija	Predstavnička tijela
Japan	Sveučilište u Tokiju Ministarstvo obrazovanja, kulture, sporta, znanosti i tehnologije

Sljedeće institucije ili osobe izrazile su namjeru da postanu **treće strane** (u skladu s člankom 34. Statuta):

Institucija/osoba	Državna pripadnost
Astronomy Australia Ltd (AAL)	australska